

St. prp. nr. 138

(1980—81)

Om samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning, forebyggelse av skatteunndragelse og gjennomføring av gjensidig administrativ bistand med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Paris den 19. desember 1980.

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet av 15. mai 1981, godkjent i statsråd samme dag.

1. SAMMENDRAG

Den 19. desember 1980 ble det undertegnet en overenskomst til unngåelse av dobbeltbeskatning mellom Norge og Frankrike. Samtykke til undertegning ble gitt ved kongelig resolusjon av 17. oktober 1980. Overenskomsten vil tre i kraft den dag begge stater har gitt hverandre meddelelse om at alle nødvendige skritt er tatt i henhold til intern lovgivning for at overenskomsten kan tre i kraft. Den får virkning ved utligning av skatter av inntekt som refererer seg til 1981 eller til et avvikende inntektsår som avsluttes i løpet av dette år. For skatter som tilbakeholdes ved kilden får overenskomsten første gang anvendelse på utbetalinger som foretas fra og med 1. januar 1981. M.h.t. formue, får den virkning for formue som innehas 1. januar 1981 eller den første dag i avvikende regnskapsperiode som begynner i løpet av 1981.

2. INNLEDNING

Gjeldende dobbeltbeskatningsavtale mellom Norge og Frankrike ble inngått i 1953 og er således en av de eldste eksisterende skatteavtaler som Norge har med andre stater.

Forhandlinger om revisjon av skatteavtalen av 1953 ble ført i henholdsvis Paris og Oslo i februar og juni 1972. Det ble under det avsluttende møte i Oslo parafert et utkast til en avtale.

På grunn av den voksende oljeaktivitetet på den norske kontinentalsokkelen ble dette ut-

kast utsatt i påvente av at spesielle beskatningsproblemer ved virksomhet og lønnsarbeid på sokkelen skulle finne sin løsning innenfor rammen av OECD's mønsteravtale. Ettersom det ikke lyktes å komme fram til uttrykkelige regler på dette området i OECD, ble forhandlingene med Frankrike gjenopptatt i mai 1978.

I mellomtiden hadde også den økte betydning av fradrag for utbytter ved statsskatteligningen ved ligningen av norske selskaper som følge av den økte oljeaktiviteten i Nordsjøen og den fortjenesteutvikling man har hatt siden den nye avtalen ble parafert, ført til at Norge ønsket en høyere kildeskatt på dividender. Forhandlingene ble derfor gjenopptatt i mai 1978 og som følge av skriftveksling mellom de to stater ble det oppnådd enighet om en avtale med protokoll og tilleggsprotokoll vedrørende aktiviteter utenfor kysten.

De nye avtalebestemmelser vil blant annet føre til at Norge får adgang til å ilegge en kildeskatt på 15 pst. på dividender som utbetales av et norsk datterselskap til et fransk morselskap. Skatteavtalen av 1953 ga ikke adgang til å ilegge kildeskatt på utbytter. Etter norske interne bestemmelser svarer utenlandske aksjonærer i norske selskaper slik kildeskatt med 25 pst. For å sikre den norske interesse i at den eldre skatteavtale avløses av den nye så snart som mulig, ble skatteavtalen av 1953 fra norsk side sagt opp med virkning fra 1. januar 1981. For å unngå et avtaletomrom, har partene gjennom minis-

Samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse.

terbrev som ble utvekslet samtidig med undertegningen, kommet til enighet om å anvende reglene i den oppsagte avtale inntil den nye avtale trer i kraft. Det er imidlertid presisert at forutsetningen for dette er at den nye avtale trer i kraft innen 1. januar 1982 og får virkning fra 1. januar 1981. Partene har erklært at man vil bestrebe seg på å få gjennomført ikrafttredelsen så snart som mulig.

Avtalen med protokoll og tilleggsprotokoll, og med enkelte mindre endringer i forhold til det paragraferte utkast, ble undertegnet i Paris den 19. desember 1980. Fra norsk side ble avtalen undertegnet av ambassadør Georg Kristiansen, og for Frankrike av direktør Jean Meadmore.

Overenskomsten følger i store trekk det mønster som er lagt til grunn i lignende avtaler som Norge tidligere har sluttet med andre land til unngåelse av dobbeltbeskatning. I de senere år har disse overenskomster vært basert på det mønsterutkast som i 1963, revidert i 1977, ble utarbeidet av Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Det vil fremgå av bemerkningene til de enkelte artikler i avtaleutkastet at de avvikelser fra OECD-utkastet som forekommer, ikke er store. Avvikende fra OECD modellen er imidlertid tilleggsprotokollen om aktiviteter utenfor kysten.

Overenskomsten omfatter i alt 32 artikler, foruten sluttprotokollen og tilleggsprotokollen som utgjør en integrerende del av avtalen.

Overenskomsten er inngått på fransk. Den franske avtaletekst samt en norsk oversettelse følger som vedlegg til proposisjonen.

3. BEMERKNINGER TIL DE ENKELTE ARTIKLER

Artiklene 1 og 2 har bestemmelser om avtalens saklige anvendelsesområde.

Avtalen gjelder personer som er bosatt i enten den ene av statene eller i begge stater.

Den omfatter både inntekts- og formuesskatter.

Artikkel 2 inneholder en oppregning av hvilke skatter som for tiden omfattes av avtalen. Fra norsk side er statsskatt etter petroleumsskatteloven spesielt nevnt.

Artiklene 3—5 inneholder definisjoner av forskjellige ord og uttrykk som forekommer i avtalen.

Vanligvis inneholder artikkel 3 en definisjon av det området som skatteavtalen får anvendelse på. Denne bestemmelsen er tatt

inn som egen artikkel i artikkel 30, der man også finner bestemmelsene om territorial utvidelse.

De øvrige definisjoner i artikkel 3 følger stort sett OECD-mønsteret.

Artikkel 4 inneholder i pkt. 2 og 3 nærmere regler om hvorledes det skal forholdes når en fysisk eller juridisk person etter intern lovgivning i de to stater, er bosatt (hjemmehørende) både i Norge og i Frankrike.

Artikkel 5 inneholder definisjon av uttrykket «fast driftssted». Denne definisjon er viktig fordi den danner rammen for skattlegging etter artikkel 7 av fortjeneste ved forretningsvirksomhet, som en person bosatt i en av staten oppebærer ved virksomhet i den annen stat.

Bestemmelsen er utformet etter OECD-mønsteret. Når det gjelder forretningsvirksomhet på kontinentalsokkelen, er det fastsatt særregler i tilleggsprotokollen, jfr. bemerkningene nedenfor. I artikkel 5 pkt. 6 er det tatt inn en spesiell regel om forsikringsselskaper hvoretter inkrevning av premier eller tegning av forsikringer på visse vilkår i seg selv skal kunne medføre fast driftssted.

Artiklene 6—23 inneholder bestemmelser som har til formål å forhindre dobbeltbeskatning av forskjellige former av inntekt og formue, dvs. at en skattyter blir skattlagt i begge stater av den samme inntekt eller formue. De detaljerte reglene om de forskjellige inntektsarter er avgjørende for om beskatningsretten skal tilfalle den stat hvor den skattepliktige er bosatt, eller den annen stat hvor vedkommende inntektsart har sin kilde. For enkelte inntektsarters vedkommende er det gitt regler om deling av beskatningsretten mellom de to stater. Det gjelder dividender og renter.

Artikkel 6 fastsetter at inntekt av fast eiendom kan skattlegges i den stat hvor eiendommen ligger (kildestaten) overensstemmende med OECD's mønster.

I pkt. 5 er det tatt med en regel om at personer bosatt i utlandet skal kunne kreve fradrag for gjeldsrenter på fast eiendom. På grunn av at norsk intern lovgivning i skattelovens § 45 ble forandret i 1976, får denne bestemmelse ingen betydning for personer bosatt i Frankrike som har fast eiendom i Norge.

Artikkel 7 inneholder regler om skattlegging av fortjeneste ved forretningsvirksomhet som et foretagende hjemmehørende i den ene stat utøver i den

Samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse.

annen stat. Slik virksomhet kan bare inntektsbeskattes i den sistnevnte stat ifall den utøves gjennom et fast driftssted der. De nærmere definisjoner av hva som forstås ved et fast driftssted er, som tidligere nevnt, tatt inn i artikkel 5. Derimot inneholder artikkel 7 hovedprinsippene for selve ansettelsen av fortjeneste som skriver seg fra et fast driftssted.

Artikkel 8 gir regler om skattlegging av fortjeneste ved internasjonal skips- og luftfartsvirksomhet. Overensstemmende med OECD's mønsterartikkel, kan slik virksomhet bare inntektsbeskattes i den stat hvor foretagendets virkelige ledelse har sitt sete. I artikkelens pkt. 3 er tatt inn en bestemmelse for å klargjøre at pkt. 1 også gjelder fortjeneste når et foretagende deltar i en «pool», felles forretningsvirksomhet eller et internasjonalt driftskontor. Hvis således et norsk og et fransk luftfartsselskap inngår avtale om 50 pst. fordeling av fortjenesten ved drift av en flyrute mellom Oslo og Paris, skattlegges den del av fortjenesten som tilfaller det norske selskap i Norge, mens det franske selskaps andel skattlegges i Frankrike. I protokollens artikkel I pkt. 4 er det gitt særregler som tar hensyn til SAS-samarbeidet.

Pkt. 4 har en særregel om at den enkelte deltager i et skips- eller luftfartsforetagende der det foreligger solidarisk og ubegrenset ansvar, og der delt ledelse kan sies å foreligge, skal kunne skattlegges hver for seg av sine andeler i foretagendets fortjeneste. Samme regel gjelder ved beskatning av formue i skip og luftfartøy i henholdsvis artiklene 13 pkt. 3 og 23 pkt. 3.

Den franske virksomhetsskatt (la taxe professionnelle) omfattes vanligvis ikke av avtalen, men Frankrike forplikter seg, på gjensidighetsbasis, til ikke å ilegge sin skatt såfremt foretagendet ikke opprettholder et kontor eller en filial i Frankrike.

Artikkel 9 omhandler foretagender som har fast tilknytning til hverandre. Bestemmelsen gjelder assosierte selskaper dvs. mor- og datterselskaper samt selskaper under felles kontroll og ledelse. Artikkelen går ut på at ligningsmyndighetene, jfr. skatteloven av 1911 § 54 1. ledd, kan skattlegge fortjenester som ikke er tilfalt et foretagende på grunn av et særlig forhold det står i til et annet foretagende.

Artikkel 10 gjelder beskatningen av dividender. Både Norge og Frankrike har siden inngåelsen av den gjeldende skatteavtale i 1953 forandret sitt interne system for

beskatning av aksjeselskaper og deres aksjonærer. I Norge benyttes systemet med fradrag for utdelte utbytter ved statsskatteligningen av aksjeselskapet, mens innenlandske mottagere skattlegges for utbyttene ved statskatteligningen. Ikke-utdelt overskudd beskattes både ved stats- og kommuneskatteligningen, dvs. for tiden med 50,8 pst. Utdelt overskudd beskattes med 23 pst. på selskapets hånd. Ved maksimal utdeling etter at skatter er betalt eller avsatt, vil skatteprosenten totalt bli 31,8 pst. på selskapets hånd. I betraktning av at de store inntektene ved oljeutvinning i Nordsjøen gjør det lettere å oppfylle reservefondsavsetningsplikten og dermed muliggjør større utdeling av dividender, har Norge i forhandlingene om skatteavtalen ønsket å få adgang til å ilegge en høyere kilde-skatt på utdelte dividender. Det er derfor oppnådd enighet om at Norge skal kunne ilegge en kilde-skatt på 15 pst. på dividender som utbetales av et norsk datterselskap til et fransk morselskap.

Frankrike benytter det såkalte godtgjørelsessystem (avoir fiscal) ved skattlegging av aksjeselskaper og deres aksjonærer. Dette system går ut på at selskapet betaler full selskapsskatt. Ved beskatningen av dividendemottakeren får han godtgjort, enten som avkorting i egen skatt, eller ved direkte utbetaling fra statskassen, en forholdsmessig del av selskapsskatten.

Denne forholdsmessige del er fastsatt til 50 pst. av de mottatte utbytter, og det beløp som godtgjøres blir igjen skattepliktig på mottakerens hånd. Godtgjørelse av selskapsskatten gis etter intern fransk lovgivning bare til personer bosatt i Frankrike. Det er imidlertid i skatteavtalen oppnådd enighet om at samme rett til slik godtgjørelse skal tilkomme fysiske personer bosatt i Norge og norske selskaper som mottar dividender fra Frankrike såfremt selskapet eier mindre enn 10 pst. av aksjekapitalen i det utdelende franske selskap. Derimot gis det ikke slik godtgjørelse til morselskaper for noen del.

Ved beskatningen av det franske selskap, vil selskapet kunne ha skattefrie inntekter f.eks. i form av dividender fra utlandet. Når dividender utdeles fra dette selskap vil dividendemottakeren ha rett til en godtgjørelse som tilsvare 50 pst. av det mottatte beløp. En del av utbyttene vil skrive seg fra selskapets skattefrie inntekter, og således ikke ha vært underlagt tidligere selskapsskatt. For teknisk å kunne gjennomføre skatterefusjon, oppkrever man en foreløpig skatt på selskapets hånd også på de skattefrie inntekter (précompte). Den foreløpige skatt tilsvare den godtgjørelse som senere utbetales aksjo-

Samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse.

næren på den del av dividendene som skriver seg fra selskapets skattefrie inntekter. Selv om et norsk morselskap som mottar dividender fra Frankrike ikke har rett til godtgjørelse (avoir fiscal), vil selskapet ha krav på å få utbetalt den foreløpige skatt som er innbetalt av selskapet. Denne utbetaling skal imidlertid ilegges kildeskatt i Frankrike på samme måte som den sum som en fysisk person eller et selskap som eier mindre enn 10 pst. av aksjekapitalen mottar i godtgjørelse (avoir fiscal).

Frankrike kan dessuten bare skattlegge dividender til morselskapet med 5 pst. i kildeskatt, mot 15 pst. ellers.

Etter intern fransk lovgivning kan en person bosatt i utlandet som driver virksomhet i Frankrike gjennom et fast driftsted der ilegges en kildeskatt på 5 pst. av de faste driftstedsinntekter. Denne skatt tar sikte på å likestille virksomhet drevet gjennom et datterselskap i Frankrike og virksomhet drevet direkte fra et selskap hjemmehørende i Norge. Frankrike er i avtalen gitt adgang til å ilegge en kildeskatt på 5 pst. i disse tilfeller som tilsvare den kildeskatt som ville vært ilagt dividender fra et datterselskap i Frankrike.

Etter norsk intern lovgivning kan virksomhet som drives i Norge uten at det opprettes datterselskap her, skattlegges både ved stats- og kommuneskatteligningen. Ettersom det ikke utdeles noe dividende fra et norsk selskap, skal det heller ikke gis fradrag for slik dividende ved statsskatteligningen. Det er imidlertid bestemt i avtalen at et fransk selskap som driver virksomhet i Norge gjennom et fast driftssted skal kunne få fradrag ved statsskatteligningen for utdelt dividende fra Frankrike under de samme betingelser som om utdelingen hadde skjedd fra et norsk datterselskap. Forutsetningen er at det franske selskap utelukkende driver virksomhet i Norge og at det i Frankrike avsettes til reservefond et beløp som er minst like stort som det som kreves av et norsk registrert datterselskap. Ved beskatningen av virksomhetsinntektene i Norge beregnes det en kildeskatt på 15 pst. av de dividendene som det gis fradrag for.

Artikkel 11 omhandler renteinntekter. Overensstemmende med OECD's mønsterartikkel er det fastsatt at slike inntekter kan skattlegges både i den stat hvor den som mottar dem er bosatt, jfr. artikkelens pkt. 1, og i den stat hvor rentene skriver seg fra, jfr. artikkelens pkt. 2. — Kildeskatten i den sistnevnte stat skal dog ikke overstige 10 pst. av rentenes bruttobeløp. Det er for tiden ingen hjemmel i norsk skattelovgivning

til å oppkreve kildeskatt av renter som utbetales fra Norge til mottaker i utlandet. For gjeld stiftet før 1. januar 1965 kan Frankrike holde tilbake 12 pst.

I pkt. 3 er det imidlertid tatt med en del unntak fra slik kildeskatt. For det første ilegges ikke kildeskatten ved renter mottatt i forbindelse med salg av industrielt, kommersielt og vitenskapelig utstyr, og heller ikke oppførelse av industrielle, kommersielle og vitenskapelige installasjoner. Videre skal renter som betales av eller til en bank ikke kunne ilegges kildeskatt. Endelig er en del spesielle rentetyper så som morarenter etc. ikke skattepliktige i den stat der de blir utbetalt.

Etter artikkel 12, skal som utgangspunkt inntekter i form av royalty — i overensstemmelse med OECD mønstret — undergis beskatning i den stat hvor mottakeren er bosatt.

Artikkel 13 omhandler formuesgevinst. Reglene tilsvare stort sett OECD's mønsterartikkel, dog slik at det er tatt hensyn til bestemmelsen i overenskomstens artikkel 8. Under artikkelens pkt. 1—2 er fastsatt regler for skattlegging av gevinst ved avhendelse av faste eiendommer og driftsteder. Skip og luftfartøyer samt løsøre knyttet til slike objekter er omhandlet i pkt. 3. For øvrig kan formuesgevinst etter pkt. 4 bare skattlegges i den stat hvor avhenderen er bosatt. En særregel om visse salg av aksjer er tatt inn i protokollens pkt. 6.

Artikkel 14 gjelder beskatningen av inntekt ved utøvelse av fritt yrke. Bestemmelsene om beskatning av inntekt av slik virksomhet er i overensstemmelse med OECD's mønsteravtale. Etter dette mønster skattlegges inntekter ved utøvelse av fritt yrke i den stat hvor yrkesutøveren er bosatt, med mindre han i den annen stat vanligvis råder over en fast innretning (kontor eller lignende) som tjener utøvelsen av hans virksomhet. I så fall kan den annen stat skattlegge den del av inntekten som kan henføres til en slik innretning.

Lønnsinntekter er omhandlet i artikkel 15. Som etter OECD's mønster tilkommer det den stat hvor lønnsinntakeren er bosatt, å skattlegge hans lønnsinntekter, med mindre arbeidet utføres i den annen stat. I så fall har den stat hvor arbeidet utføres, rett til å skattlegge dem. Det gjelder dog en unntagelse på bestemte vilkår i artikkelens pkt. 2 for kortvarige opphold (ikke over 183 dager i løpet av vedkommende inntektsår).

Samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse.

Det er fastsatt en særregel i artikkelens pkt. 3 om lønn som tilkommer sjømenn og flymannskaper i internasjonal fart. Slike lønnsinntekter kan skattlegges i den stat hvor foretagendets virkelige ledelse har sitt sete, eller i tilfelle av effektiv ledelse i begge stater, i den stat hvor den løpende forretningsførsel blir utført. Det vises her til protokollens artikkel I pkt. 4 vedrørende SAS-ansatte.

Styregodtgjørelse kan etter regelen i artikkel 16 skattlegges i den stat hvor det selskap som utreder slik godtgjørelse er hjemmehørende. Regelen tilsvare OECD's mønsterartikkel bortsett fra at man i pkt. 2 har en bestemmelse som bare gjelder selskaper hjemmehørende i Frankrike.

Artikkel 17 fastsetter at opptredende kunstnere og idrettutøvere kan skattlegges i den stat hvor slik virksomhet utøves, uansett reglene i artikkel 14 om inntekt av fritt yrke og artikkel 15 om lønnsarbeid i privat tjeneste. Regelen i pkt. 1 og 2 er avfattet etter OECD's mønster. Artikkelen pkt. 2 inneholder en tilføyelse som tar sikte på i særlige tilfelle å sikre den stat beskatningsretten hvor kunstneren opptrer. Pkt. 3 og 4 gjør unntak fra henholdsvis 1 og 2. I følge disse bestemmelsene har bostedsstaten beskatningsretten såfremt opptreden er finansiert ved offentlige midler som skriver seg fra bostedsstaten.

Artikkel 18 inneholder regler om private pensjoner og sosiale trygdeytelser. Private pensjoner skattlegges etter artikkelens pkt. 1 i den stat hvor den som oppebærer slike inntekter er bosatt. Etter pkt. 2 kan sosiale trygdeytelser til personer bosatt i den annen stat skattlegges i den stat som utreder slike ytelser.

Artikkel 19 inneholder bestemmelser om beskatning av offentlige lønnsutbetalinger og offentlige tjenstepensjoner. Beskatningsretten er tillagt den stat som utreder slik godtgjørelse. Denne særregel gjelder dog ikke lønn og pensjon som utredes av en av statene i forbindelse med utøvelse av forretningsvirksomhet.

Artikkel 20 fastsetter at studenter og lærlinger som er bosatt i en stat og som midlertidig oppholder seg i den annen stat ikke skal skattlegges i den sistnevnte stat av pengebeløp som de i anledning sine studier m.v. mottar fra kilder utenfor denne stat. Pkt. 2 inneholder videre regler om at godtgjørelse for lønnsarbeid på visse betingelser skal unntas fra beskatning i oppholdsstaten.

Artikkel 21 inneholder bestemmelser om en begrenset skattefrihet for lærere og forskere som er bosatt i en av statene og midlertidig oppholder seg i den annen stat. Den her omhandlede skattefritagelse gjelder ved opphold i den sistnevnte stat under bestemte vilkår. Hvis oppholdet ikke overstiger to år, skal den sistnevnte stat ikke skattlegge den godtgjørelse som en lærer eller forsker mottar for sitt arbeid.

Artikkel 22 gjelder inntekt som ikke er uttrykkelig omhandlet i overenskomstens øvrige artikler. Overensstemmende med OECD-mønstret er det fastsatt at slike inntekter bare kan skattlegges i den stat hvor mottakeren er bosatt. Unntak er gjort i pkt. 2 der det foreskrives at inntekter som er knyttet til et fast driftssted eller en fast forretningsinnretning for liberale yrker, skal beskattes etter artiklene 7 og 14.

Artikkel 23 gjelder formuesbeskatningen. Formue som består av fast eiendom, kan skattlegges i den stat hvor eiendommen ligger, og gjeld knyttet til eiendommen kan kreves fratrukket i denne stat på samme vilkår som for personer bosatt i den stat hvor eiendommen ligger. Formue som består i løsøre som utgjør driftsmidler knyttet til et fast driftssted eller en fast forretningsinnretning, kan skattlegges i den stat hvor driftsstedet eller innretningen befinner seg. Formue som består i skip og luftfartøyer, og løsøre knyttet til driften av disse, kan bare skattlegges i den stat som etter artikkel 8 har rett til å skattlegge fortjenesten ved utøvelse av slik virksomhet. Alle andre deler av formue som tilhører en person bosatt i en av statene, kan bare skattlegges i denne stat.

Artikkel 24 omhandler fremgangs måten ved unngåelse av dobbeltbeskatning. Både Frankrike og Norge anvender det såkalte «fordelingsystem».

«Fordelingsystemet» innebærer at inntekter og formue som den ene stat etter skatteavtalen har rett til å skattlegge, skal holdes utenfor beskatningen av personer bosatt i den annen stat. Det kan dog bestemmes at det ved skatteberegningen skal anvendes den samme skattesats som om vedkommende inntekt ikke hadde vært unntatt.

Det gjelder visse unntagelser fra fordelingsystemet for enkelte inntektstyper jfr. artikkel 24 pkt. 1 b) (Frankrike) og pkt. 2 b) (Norge). Disse inntekter kan etter hovedregelen skattlegges i begge stater. Dobbeltbeskatningen unngås ved at det i den stat hvor mottageren er bosatt, blir gitt et nær-

Samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebygging av skatteunndragelse.

mere bestemt fradrag i skatt for den kilde-skatt som er oppkrevet i den annen stat.

Artiklene 25—29 inneholder enkelte særlige bestemmelser om ikke-diskriminering (artikkel 25), fremgangsmåten ved inngåelse av gjensidige avtaler (artikkel 26), utveksling av opplysninger (artikkel 27), bistand til innføring (artikkel 28) og diplomatiske og konsulære tjenestemenn (artikkel 29). Reglene om bistand ved innføring finnes ikke i OECD-mønsteret. Slike regler var imidlertid inntatt i avtalen av 1953, men er i dette utkast noe utvidet.

Artikkel 30 inneholder som nevnt, regler om avtalens geografiske anvendelsesområde. Etter vedtakelsen av den norske lovgivning om kontinentalsokkelen, inneholder nyere skatteavtaler i alminnelighet bestemmelser om at definisjonen av «Norge» omfatter den norske del av kontinentalsokkelen, når det gjelder retten til å utnytte og utforske naturforekomster. En slik bestemmelse er også fastsatt i denne overenskomst, samtidig med at det er tatt inn en tilsvarende regel for Frankrikes vedkommende.

Forøvrig følger det av pkt. 1 b) at avtalen — i likhet med andre skatteavtaler Norge har inngått — ikke skal få anvendelse for Svalbard, Jan Mayen og de norske biland utenfor Europa.

Pkt. 2 inneholder regler om utvidelse av overenskomstens anvendelsesområde.

Artikkene 31 og 32 inneholder sluttbestemmelsene. Etter artikkel 31 trer skatteavtalen i kraft den dag den siste meddelelse om at de nødvendige skritt i henhold til internlovgivningen i de to stater, er tatt.

Den får virkning ved utligning av skatter av inntekt som refererer seg til 1981 eller til et avvikende inntektsår, som avsluttes i løpet av dette år. For skatter som tilbakeholdes ved kilden får overenskomsten første gang anvendelse på utbetalinger som foretas fra og med 1. januar 1981. M.h.t. formue, formue som innehas 1. januar 1981 eller den første dag i et avvikende regnskapsår som begynner i løpet av 1981.

Ikrafttredelse av overenskomsten bringer til opphør den forelengede anvendelse av bestemmelsene i den oppsagte overenskomst av 1953 mellom Norge og Frankrike.

Det følger av artikkel 32 at avtalen først kan oppsies etter utløpet av en periode på fem år regnet fra tidspunktet for ikrafttredelsen.

Samtidig med selve avtalen ble det undertegnet en protokoll. Protokollen klargjør betydningen av en del bestemmelser i overenskomsten.

Som følge av skriftveksling mellom de to stater, er det som nevnt også oppnådd enighet om en tilleggsprotokoll vedrørende aktiviteter utenfor kysten.

Pkt. 1 og 2 omhandler næringsinntekt og fastsetter at slik virksomhet utøvet utenfor kysten av den annen stat skal anses å utgjøre virksomhet utøvet gjennom et fast driftssted i denne stat, dersom den utøves til sammen over 30 dager i en tolv måneders periode. Inntekten fra slik virksomhet kan i såfall skatlegges fra første dag i denne stat. Bestemmelsene i pkt. 2 a) og b) tar sikte på å hindre at 30 dagers fristen blir omgått.

Pkt. 3 unntar transport av forsyninger fra den ovennevnte regel og legger beskatningsretten til den stat hvorfra et slikt foretagendes virkelige ledelse utøves. Tilsvarende gjelder for taubåter eller lignende fartøyer.

Pkt. 4 omhandler lønnsarbeid og bestemmer at slik inntekt kan skattelegges i den stat arbeidet utøves, dersom arbeidsoppholdet varer tilsammen over 30 dager i en tolv måneders periode.

Hvis arbeidstakerne sirkulerer hyppig mellom to staters sokkelområde, kan det i enkelte tilfelle være vanskelig å praktisere tilleggsprotokollens regler. Man har derfor tatt med en bestemmelse i pkt. 5 om at lønnen i så fall skal beskattes i bostedsstaten og ikke hvor arbeidet utføres. Bestemmelsen kommer til anvendelse gjennom brevveksling mellom de kompetente myndigheter i de to stater. For tiden er det bare aktuelt å sette bestemmelsen i kraft for Friggfeltet.

Pkt. 6 unntar lønnsarbeid i transportvirksomhet fra hovedregelen i pkt. 4 og særbestemmelsen i pkt. 5 og bestemmer at slik inntekt skal beskattes i samme stat som næringsinntekter fra sådan virksomhet blir beskattet, jfr. pkt. 3.

Tilleggsprotokollens pkt. 8 inneholder sluttbestemmelser.

Finans- og tolldepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt utkast til proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning, forebygging av skatteunndragelse og gjennomføring av gjensidig administrativ bistand med hensyn til skatter av inntekt og formue.

Samtykke til ratifikasjon av en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse.

Vi OLAV, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget blir innbudt til å fatte vedtak om samtykke til at Norge ratifiserer en overenskomst mellom Norge og Frankrike til unngåelse av dobbeltbeskatning, forebyggelse av skatteunndragelse og gjennomføring av gjensidig administrativ bistand med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Paris 19. desember 1980.

Tilråding fra Finansdepartementet ligger ved i avtrykk.
